

31970L0387

1970.8.10.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 176/5

A TANÁCS IRÁNYELVE**(1970. július 27.)****a gépjárművek és pótkocsijuk ajtajaira vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről**

(70/387/EGK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

3. cikk

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,

mivel azon műszaki előírások, amelyeknek az egyes nemzeti jogszabályok értelmében a gépjárműveknek meg kell felelniük, többek között az ajtókra is vonatkoznak;

mivel ezen előírások tagállamonként különbözők; mivel szükséges, hogy valamennyi tagállam – kiegészítőleg vagy a jelenlegi előírásai helyett – azonos követelményeket fogadjon el elsősorban annak érdekében, hogy a gépjárművek és pótkocsijaik típusjóváahagyására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1970. február 6-i tanácsi irányelv szerinti EGK-típus-jóváahagyási eljárást⁽¹⁾ bármely járműtípusra alkalmazni lehessen,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Ezen irányelv alkalmazásában: „jármű” – az autóbuszok, a sínen futó járművek, a mezőgazdasági vontatók és munkagépek, és egyéb munkagépek kivételével – a közúti közlekedésben történő részvételre szánt legalább négykerekű jármű, amelynek legnagyobb tervezési sebessége több mint 25 km/h, továbbá az ilyen járművek pótkocsijai.

2. cikk

A tagállamok nem tagadhatják meg valamely jármű EGK- vagy nemzeti típusjóváahagyását az ajtókra történő hivatkozással, ha azok megfelelnek a mellékletek előírásainak.

Azon módosításokat, amelyek a mellékletek előírásainak a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazítása céljából szükségessé válnak, a gépjárművek és pótkocsijaik típusjóváahagyására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1970. február 6-i tanácsi irányelv 13. cikkében szabályozott eljárásnak megfelelően kell végrehajtani.

4. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek az értesítéstől számított tizennyolc hónapon belül megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a legfontosabb előírásait, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadtak el.

5. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1970. július 27-én.

a Tanács részéről

az elnök

W. ARENDT

⁽¹⁾ HL L 42., 1970.2.23., 1. o.

I. MELLÉKLET

1. ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK
 - 1.1. A jármű jellemzőinek lehetővé kell tenniük a biztonságos be- és kiszállást.
 - 1.2. Az ajtóknak és a be- és kiszállási helyeknek veszélytelennek és kényelmesen kezelhetőnek kell lenniük.
 - 1.3. Az ajtóknak és az ajtózárnak olyanoknak kell lenniük, hogy zárásukkor a zavaró zajok elkerülhetőek legyenek.
 - 1.4. Az ajtózárnak olyanoknak kell lenniük, hogy az ajtók véletlen kinyílását megakadályozzák.
2. ZÁRAK ÉS CSUKLÓPÁNTOK (GYÁRTÁSI ÉS SZERELÉSI ELŐÍRÁSOK)
 - 2.1. A járművek hosszanti oldalára szerelt csuklós ajtók csuklópántjainak – a harmonikaajtók kivételével – az ajtók menetirány szerinti oldalán kell lenniük. Ez kétszárnyú ajtók esetén arra az ajtószárnyra vonatkozik, amelyet először nyitnak, a másik ajtószárnynak külön reteszeltetőnek kell lennie.
 - 2.2. A személygépkocsik⁽¹⁾ oldalajtói zárainak és csuklópántjainak az ezen irányelv II. mellékletében szereplő követelményeknek kell megfelelniük.
3. LÉPCSŐFOKOK (GYÁRTÁSI ÉS SZERELÉSI ELŐÍRÁSOK)
 - 3.1. Ha a jármű padlója a beszállás helyénél az úttest felett 700 mm-nél magasabban van, akkor a járművet egy vagy több lépcsőfokkal kell ellátni. A lépcsőfok, illetve több lépcsőfok esetén a legalsó az úttest felett 700 mm-nél magasabban nem lehet, és csúszásbiztosnak kell lennie. Kerékagy, kerékpánt vagy a kerék más része ezen irányelv értelmében nem tekinthető lépcsőfoknak, kivéve abban az esetben, ha konstrukciós vagy használati okokból a jármű más részén lépcsőfokok beépítése nem lehetséges.

⁽¹⁾ A nemzetközi osztályozás M1 kategóriája az ezen irányelv 3. cikkében említett tanácsi irányelv mellékletének (b) megjegyzése szerint.

II. MELLÉKLET

A KI- ÉS BESZÁLLÁSRA SZOLGÁLÓ OLDALAJTÓK ZÁRAINAK ÉS CSUKLÓPÁNTJAINAK GYÁRTÁSI ÉS SZERELÉSI, VALAMINT SZILÁRDSÁGI VIZSGÁLATI ELŐÍRÁSAI SZEMÉLYGÉPKOCSIKRA

1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.1. A záraknak és csuklópántoknak olyanoknak kell lenniük, és úgy kell beépíteni azokat, hogy a jármű normál használatánál megfelelhessenek az ezen irányelv előírásainak.

1.2. Minden zárnak egy biztonsági és egy teljesen reteszelt helyzettel kell rendelkeznie.

2. ZÁRAKRA ÉS CSUKLÓPÁNTOKRA VONATKOZÓ ADATOK ÉS MINTADARABKÉSZLETEK, AMELYEKET A GYÁRTÓ VAGY MEGHATALMAZOTT KÉPVISELŐJE BOCSÁT RENDELKEZÉSRE

A gyártónak vagy a meghatalmazott képviselőjének a zárakra és a csuklópántokra vonatkozó következő adatokat és mintadarabokat kell benyújtania:

2.1. rajzok megfelelő léptékben és részletességgel az ajtókról, azok záraitól és csuklópántjairól;

2.2. a zárak és a csuklópántok műszaki leírása;

2.3. öt csuklópántszerelvény-készlet ajtónként. Ha egy készletet több ajtóhoz is használnak, elegendő egy tétel abból a készletből. Nem kell különbözőnek tekinteni azon készleteket, amelyek csak abban különböznek egymástól, hogy jobb vagy bal oldali beépítésre gyártották azokat;

2.4. ajtónként öt teljes zárból álló készlet a hozzá tartozó működtető mechanizmussal együtt. Ha a zárat több ajtóhoz is felhasználják, elegendő a zárból egy készlet. Nem kell különböző zárnak tekinteni azokat a zárat, amelyek csak abban különböznek egymástól, hogy jobb vagy bal oldali beépítésre gyártották azokat.

3. GYÁRTÁSI ELŐÍRÁSOK

3.1. **Zárak**3.1.1. *Hosszirányú erő*

A záraknak és a hozzájuk tartozó ütközőknek biztonsági helyzetben 453 kp (444 daN), teljesen becsukott helyzetben 1134 kp (1111 daN) hosszirányú erőnek kell ellenállnia. (Lásd 2. ábra.)

3.1.2. *Keresztirányú erő*

A zárnak és a hozzá tartozó ütközőnek biztonsági helyzetben 453 kp (444 daN), teljesen becsukott helyzetben 907 kp (889 daN) keresztirányú erőnek kell ellenállnia. (Lásd 3. ábra.)

3.1.3. *A tehetetlenségi terhelésnek való ellenállás*

A zár teljesen becsukott helyzete nem változhat, ha a zárra és a hozzá tartozó ütközőre, valamint a működtető mechanizmusra mindkét irányban 30 g nagyságú hossz- vagy keresztirányú gyorsulás hat.

3.2. **Csuklópántok**

3.2.1. Valamennyi csuklópántcsoportnak tartania kell az ajtót és mindkét irányban 1134kp (1111 daN) hosszirányú erőnek, valamint 907 kp (889 daN) keresztirányú erőnek kell ellenállnia.

4. AZ AJTÓZÁRAK ÉS A CSUKLÓPÁNTOK SZILÁRDSÁGI VIZSGÁLATÁRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

A 3.1. és 3.2. pontban foglalt előírások betartásának vizsgálata a következő előírások szerint történik:

4.1. A statikai vizsgálatok összeállítása, az alkalmazandó eljárás és a vizsgálófelszerelés

4.1.1. *Vizsgálóberendezések*

4.1.1.1. **Csuklópántok**

4.1.1.1.1. A vizsgálatokat olyan merev készülékek alkalmazásával kell elvégezni, amelyek egy járműbe beépített teljesen becsukott ajtó geometriai viszonyait modellezik.

4.1.1.1.2. Erre a készülékre középen a csuklópántok között kell hatnia:

4.1.1.1.2.1. az előírt hosszirányú erőnek merőlegesen a csuklópánt tengelyre, egy síkban a tengellyel;

4.1.1.1.2.2. az előírt keresztirányú erőnek, amely merőleges arra a síkra, amelyet a hosszirányú erő és a csuklópánt tengelye határoz meg, és a tengellyel egy síkban van.

4.1.1.1.3. Minden vizsgálatához új csuklópántszerelvényt kell felhasználni.

4.1.1.1.4. Az 1. ábra a vizsgálati elrendezésre mutat egy példát.

4.1.1.2. **Zárák**

4.1.1.2.1. A vizsgálatokat olyan merev készülékek alkalmazásával kell elvégezni, amelyek mindkét zárrész, a zár és a hozzá tartozó ütköző járművön történő elrendezését szimulálja.

4.1.1.2.2. Az előírt erőnek erre a készülékre úgy kell hatnia, hogy az a zárra ne fejtsen ki hajlítónyomatékot. Ezen kívül 90,7 kp-os (88,9 daN) statikus keresztirányú erővel olyan hatást kell létrehozni, amely a zárat az ajtónyitás mozdulatának irányába a hozzá tartozó ütközőből kimozdítani igyekszik.

4.1.1.2.3. A 2. és 3. ábra egy-egy vizsgálóberendezést és elrendezést mutat be.

4.1.2. *Vizsgálati eljárás és felszerelés*

A 4.1.1.1. és a 4.1.1.2. pontban említett csuklópántokat és zárákat olyan szakítógépre kell felszerelni, amely legalább 1500 kp (1470 daN) erő kifejtésére képes. Az erőket fokozatosan, legfeljebb 5 mm/perc vizsgálati sebességgel kell növelni addig, amíg azok a 3.1. és a 3.2. pontban előírt értékeket elérik.

4.2. A zárok gyorsulással szembeni ellenállásának megállapítására szolgáló eljárás

4.2.1. 30 g nagyságú hossz- és keresztirányú gyorsulásnál, a nyitással szemben mindkét irányba ható ellenállást dinamikusán vagy analitikusan (lásd 4. ábra) kell meghatározni, amikor a gyorsulás mindkét esetben a nyitógombnak abba az irányába hat, amely irányba azt működtetik. E vizsgálatnál a következőket nem kell figyelembe venni:

4.2.1.1. súrlódási erők;

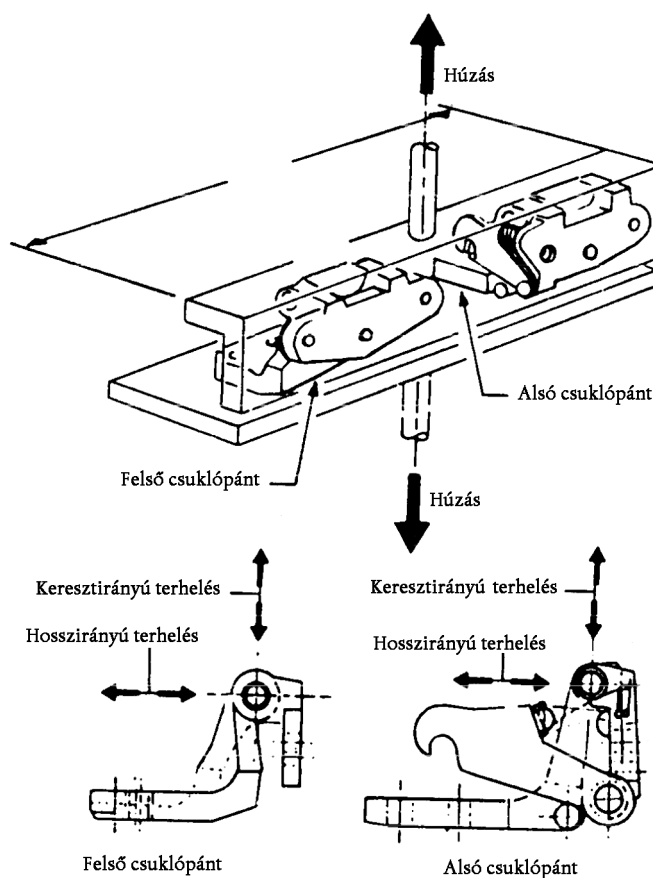
4.2.1.2. az önsúlynak azon összetevői, amelyek a zárat zárt helyzetben tartják.

4.2.2. A rögzítőfék-reteszelő e vizsgálatnál nyitott állapotban van.

4.3. Egyenértékű vizsgálati eljárások

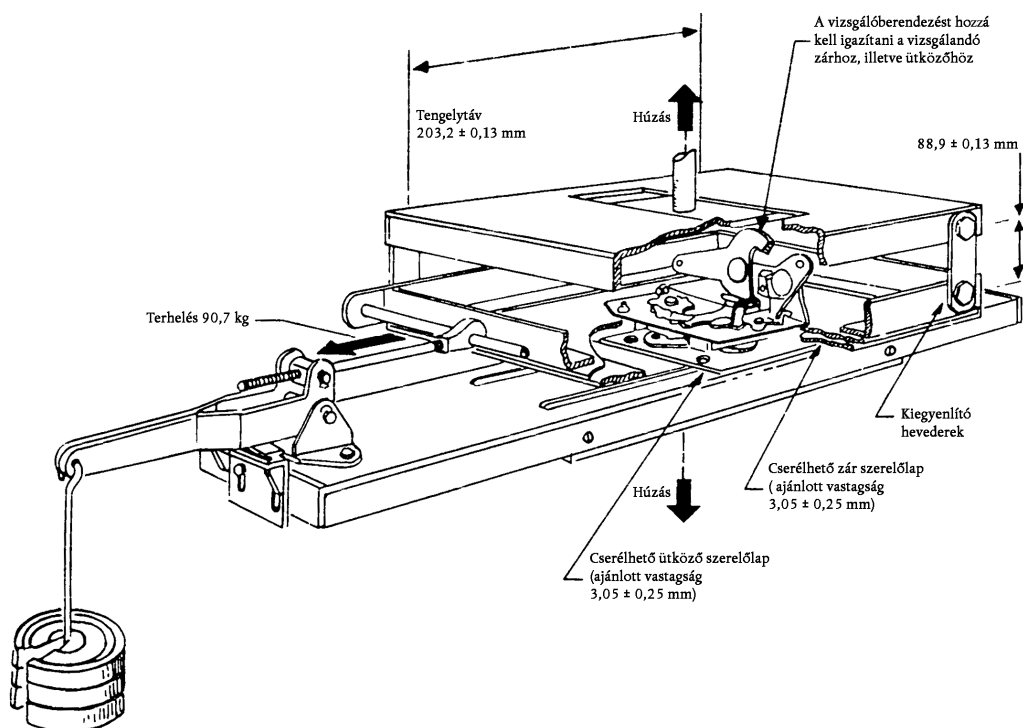
4.3.1. Egyenértékű roncsolásmentes vizsgálati eljárások engedélyezettek, amennyiben a fenti 4.1.2. és 4.2. pontban említett eredmények a helyettesítő vizsgálat során vagy a helyettesítő vizsgálat eredményeiből számítással nyerhetők. Ha a fenti 4.1.2. és 4.2. pontban leírt eljárástól eltérő eljárást alkalmaznak, akkor annak egyenértékűségét bizonyítani kell.

Ajtósarokrendszer-vizsgálóberendezés a statikus terhelés (keresztirányú terhelés) meghatározására

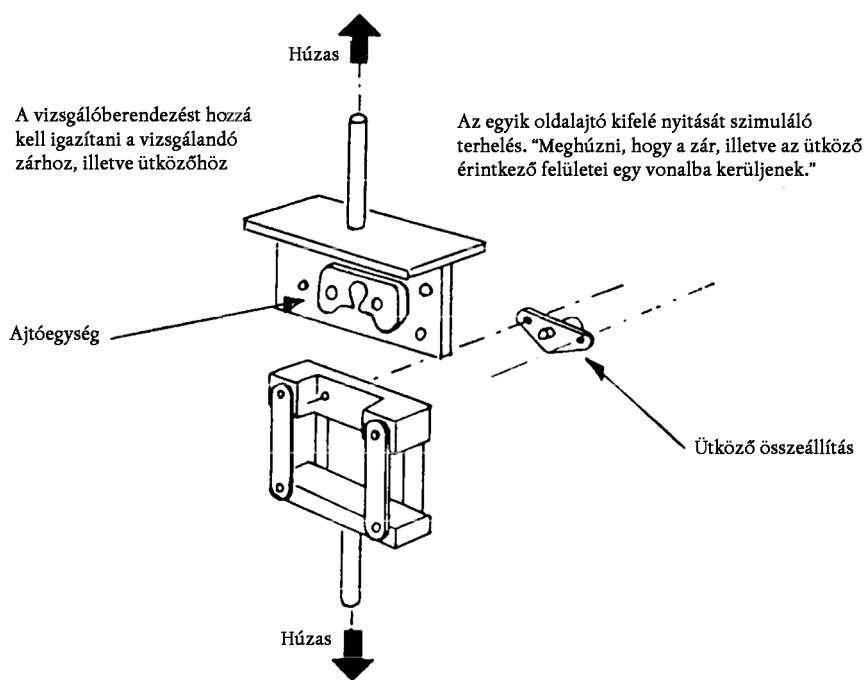
1. ÁBRA

Ajtózár – Statikus terhelést vizsgáló berendezés (hosszirányú terhelés)

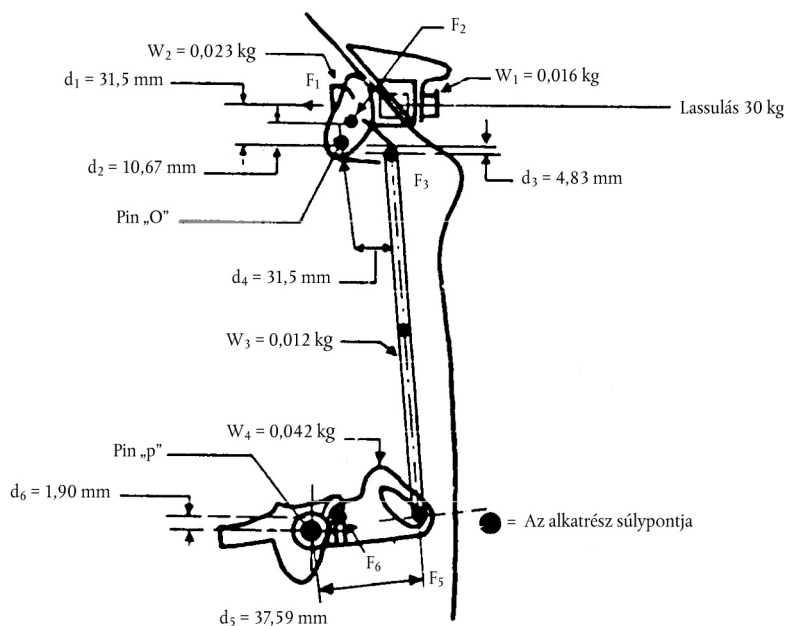
2. ÁBRA

Ajtózár – Statikus terhelést vizsgáló berendezés (hosszirányú terhelés)

3. ÁBRA

Tömegtehetetlenséggel szembi ekkenállóképesség – számítási példa

4. ÁBRA

Magyarázat:

30g nagyságú lassulásnak alávetett ajtózárendszer

$$F = M_a = \frac{W}{g} \quad a = \frac{W}{g} \quad 30 \text{ g} = 30 \text{ W}$$

$$F_1 = W_1 \times 30 - \text{Átlagterhelés az ajtófogantyú rugójához}$$

$$= (0,016 \text{ kg} \times 30) - 0,454 \text{ kg} = 0,036 \text{ kg}$$

$$F_2 = W_2 \times 30 = 0,023 \text{ kg} \times 30 = 0,68 \text{ kg}$$

$$F_3 = \frac{W_3}{2} \times 30 = \frac{0,012 \text{ kg}}{2} \times 30 = 0,184 \text{ kg}$$

$$\Sigma M_0 = F_1 \times d_1 + F_2 \times d_2 - F_3 \times d_3 = 0,036 \text{ kg} \times 31,5 \text{ mm} + 0,68 \text{ kg} \times 10,67 \text{ mm} - 0,184 \text{ kg} \times 4,83 \text{ mm} = 7,51 \text{ mm/kg}$$

$$F_5 = \frac{M_0}{d_4} = \frac{7,51}{31,5} = 0,238 \text{ kg}$$

$$F_6 = W_4 \times 30 = 0,042 \times 30 = 1,265 \text{ kg}$$

$$\Sigma M_p = \text{terhelés a csavar rugójához} (F_5 \cdot d_5 + F_6 \cdot d_6)$$

$$= 45,62 \text{ mm/kg} - (0,238 \times 37,59 + 1,265 \times 1,9)$$

$$= 45,62 \text{ mm/kg} - 11,36 \text{ mm/kg} = 34,26 \text{ mm/kg}$$